

Pohlaví: muž

Věk: 42

Bydliště: Malečov (Ústí nad Labem)

Zaměstnání: starosta obce Malečov

Vzdělání: Ekonomická škola oboru zemědělství a výživy

Zapisovatelka: Co si představíš, když se řekne 70. a 80. léta?

Mluvčí: Představuji si totalitní režim, RVHP, Varšavská smlouva a další takovéhle děsy, promyšlené a také nepromyšlené nápady 70. a 80. let. Bylo to období mé základní školy. Nejhorší je to, že to, co se dělo, si člověk uvědomí až po té události (revoluce). Nebyl jsem z rodiny rebelů. Nikdo nebyl z mé rodiny komunista až na mého tátu. Byl to řadový člen u komunistů, takže neměl žádnou funkci.

Zapisovatelka: Jak si vnímal politiku a věděl jsi jméno nějakého politika?

Mluvčí: Mé okolí mě politikou neobklopovalo, bylo to tabu, takže jsem to vůbec nevnímal. Ale samozřejmě, že jsem jména politiků znal ze školy z televize občas i z domova.

Zapisovatelka: Co se u vás doma mohlo a nemohlo říkat vzhledem k tomu, že tvůj táta byl komunist a doba byla přísná na to, co se řeklo a neřeklo?

Mluvčí: Táta byl jenom řadový komunist, takže to nebylo nic neobvyklého, doma se mluvilo, jak se to cítilo. Každý měl svůj názor. Hlavně se doma mluvilo o tom, že bychom měli mít větší svobodu a takové věci okolo a že komunisti jsou „na hlavu“. Říkali mi, ať nic takového, co od nich slyším, radši nikde nevypravím, že by z toho mohl být malér, ale jinak to bylo celkem normální i táta občas řekl, že komunisti jsou lidově řečeno debilové.

Zapisovatelka: Jak si to vnímal jako malý, tuto dobu?

Mluvčí: Vnímal jsem to úplně naopak, jak to tenkrát celé bylo, jelikož nám ve škole říkali, jak je to dobré a správné, co se teď děje. Tak mi to přišlo normální.

Zapisovatelka: Jak si nakupoval, co si vůbec nakupoval, a dalo se koupit všechno?

Mluvčí: Nakupoval jsem to, co zrovna bylo, protože toho bylo málo, byly velké fronty, takže jste si nemohli koupit většinou to, co potřebujete. Většinou se na vás také nedostala vůbec řada. Anebo se vykoupilo před vámi to potřebné, čeho bylo málo a vy jste to chtěli. Byli jsme rádi, když jsme měli na Vánoce mandarinky a banány. Občas jsme kupovali podpultové zboží, měli jsme známé, kteří pracovali v krámě s masem. Bylo dobré mít takovéhle známé v této době.

Zapisovatelka: Stalo se ti, že si měl na něco našetřeno, měli to zrovna v obchodě, ale ty sis to nemohl koupit, protože na tebe nevyšla řada nebo něco podobného?

Mluvčí: Ano, ale nestalo se to mně, ale mému bráchovi. Chtěl si koupit motorku, měli asi jenom 5 kusů a poslední motorku koupila před ním nějaká stará babča, bylo mi ho tenkrát moc líto.

Zapisovatelka: Měl jsi někdy bony?

Mluvčí: Ano.

Zapisovatelka: Kde jsi je sehnal a co jsi proto musel udělat, abys je získal?

Mluvčí: Získal jsem je od známých za 5 až 6 Kčs. Ale trvalo mi dlouho, než jsem je od známých koupil, musel jsem si totiž nejdřív našetřit normální peníze.

Zapisovatelka: Co sis za ušetřené bony koupil a kolik jsi jich měl?

Mluvčí: Koupil jsem si za ně kazeták, který by se v normálním obchodě, než v tuzexu za bony nedal koupit a ještě jsem si k tomu koupil kazety na nahrávání. Měl jsem 50 bonů. A byl jsem za ně velmi šťasten. A ještě jsem si kupoval zahraniční muziku, která u nás byla zakázaná.

Zapisovatelka: Jezdil jsi někam s rodiči na dovolenou? Jezdili jste i do zahraničí?

Mluvčí: Na dovolenou jsme jezdili, ale jenom tady u nás, nikam jinam jsme nemohli. Abychom mohli do zahraničí, potřebovali bychom vízum, které jsme ale nedostali.

Zapisovatelka: Jak jsi vnímal to, že jsi nemohl nikam jinam jet?

Mluvčí: Vzhledem k tomu, že jsem byl ještě malý, tak mi to bylo docela jedno, rodiče o tom přede mnou nemluvili, že by chtěli někam jinam jet, tak mi to bylo jedno, byl jsem rád, že jsem někde. Ale měl jsem strejdu a ten měl kamaráda, který se přestěhoval do Ameriky, když se ještě mohlo. Zanedlouho poslal mému strejdovi dopis, aby se za nimi jel podívat a třeba se i přestěhovat, ale byl problém, že tam nemohli oba. Pustili jenom jeho ženu, takže můj strejda musel zůstat tady. Jeho žena tam zůstala napořád kvůli situaci u nás a strejda říkal, že tam za nimi pojede, až bude moci. Bohužel 3 měsíce před revolucí umřel, takže se tam nikdy nepodíval.

Můj závěr je takový, že můj strejda je hodně výřečný a toto téma ho hodně baví. Zabývá se nejen 70. a 80. léty, ale celými dějinami, takže si myslím, že se mu na každou otázku odpovídalo podle mě dost dobře. Žádná mu nedělala problém. Když to celé shrnu, strejda měl v rodině jednoho komunistu, jako malý se o politiku nezajímal a myslel si, že to, co se děje, je v pořádku, nebyl z rodiny rebelů.